

M.ED. NEPALI FIRST YEAR

1. Foundations of Education (Ed.Psy.501), 2064

Time: 4 hrs.

Full Marks: 100

Group 'A'

16

Attempt ALL the questions. Tick (✓) the best answers.

- Which of the following philosophies does determine absolute goal of education?
  - Existentialism
  - Progressivism
  - Hinduism
  - Buddhism
- What are the three realities according to Hinduism?
  - Matter, Soul and God
  - Matter, Air and Water
  - Truth, Beauty and Goodness
  - Truth, Soul and God
- What is the nature of a theory?
  - it is a specified statement relating to the universe and human beings
  - it is a generalised statement relating to experience, truth and behaviour
  - it is a verified truth relating to supernatural
  - it is a glorified statement relating to external truth
- What does the ascribed role in social stratification signify?
  - role determined according to ability
  - role determined according to heredity
  - role determined according to education
  - role determined according to politics
- What is the focal-point of a political system?
  - seizure, retention and use of power
  - production, consumption and use of power
  - seizure, consolidating and strengthening power
  - consumption, maintaining and use of power
- Which of the following is the superstructure according to the Marxist theory?
  - economic system
  - production forces
  - political system
  - education system

7. What is the essence of Buddhism?
  - a. transdentatлизм, theism and salvation
  - b. universe, God and soul
  - c. transitoriness, soullessness and non-materialism
  - d. permanent, socialism and materialism
8. Which of the following factor does not fall under the shape of stratification?
  - a. class-structure
  - b. the reputational approach
  - c. status group
  - d. lobby system
9. What is the purpose of progressivist curriculum?
  - a. acquiring knowledge
  - b. imparting bookish knowledge
  - c. reconstruction of experience
  - d. conservation of culture
10. What does epistemology signify in philosophy?
  - a. the theory of truth
  - b. the theory of values
  - c. the theory of knowledge
  - d. the theory of logic
11. Which movement of education introduced Humanistic education?
  - a. the religious movement
  - b. the Latin movement
  - c. the renaissance movement
  - d. the classical movement
12. What is the purpose of consensus theory in stratification?
  - a. enhancing enmity
  - b. making equilibrium
  - c. making peace process
  - d. enhancing competition
13. What is the main characteristic of social classes?
  - a. maintaining high status
  - b. maintaining low status
  - c. equal economic status
  - d. unequal social status
14. Which of the following is the main system of society?
  - a. the political system
  - b. the economic system
  - c. the education system
  - d. the cultural system
15. In which of the following decades basic needs approaches in education came into existence?
  - a. after 1960
  - b. after 1970
  - c. after 1980
  - d. after 1990
16. Which of the following country follows main two party system in politics?
  - a. China
  - b. Russia
  - c. USA
  - d. Japan

Group "B"

8×6 = 48

Attempt ALL the questions.

1. Enumerate the instruments of knowledge and assess their influence in the present system of education.

2. Describe the purpose of education according to existentialism.
3. Explain the content of the sociology of education.
4. Explain, with examples, the impact of social policy on the education system of Nepal.
5. Describe the theories related to social stratification.
6. Describe the impact of education on social mobility, in the present context.
7. Compare and contrast between curriculum system in education of Nepal and India.
8. Describe the role of state in determining the structure of education.

Group "C"

3×12=36

9. Explain the concept of culture and describe the relation between culture and education.
10. Critically examine the major principles of existentialism in education.

OR

Describe the features of the development of teacher education in Japan.

11. Explain the meaning of social justice in education. Describe how education can be used as an instrument for promoting social justice in the society.

2. Psychology in the Classroom (Ed.Psy.502), 2064

Time: 3 hrs.

Full Marks: 50

Group 'A'

8

Attempt ALL the questions. Tick (✓) the best answers.

1. Which of the following period is a time of evaluation?
  - a. adolescence
  - b. adulthood
  - c. middle age
  - d. old age
2. What does "cliques" signify?
  - a. gang
  - b. organised groups
  - c. close friends
  - d. confidants
3. How do adolescents achieve emotional maturity?
  - a. discussing emotional catharsis
  - b. using emotional catharsis
  - c. keeping themselves aloof
  - d. establishing social relationship

4. According to Sigmund Freud, the pervasive behaviour of adulthood is the reflection of
  - a. favourable experience of childhood
  - b. unfavourable experience of childhood
  - c. the product of day-dreaming
  - d. the product of late marriage
5. Which of the following categories mental retarded children fall on?
  - a. intellectual
  - b. delicate
  - c. slow-learner
  - d. problematic
6. What is the main purpose of the diagnostic counselling?
  - a. to tress out the potentiality of children
  - b. to help achieve better academic results
  - c. to develop intellectually sound
  - d. to help do better
7. What does equity of opportunity signify for disadvantaged children?
  - a. equal chance of development for everyone
  - b. equal chance of achieving higher education for everyone
  - c. chances of development only for have
  - d. chances of development only for have not
8. What does the concept of delinquency signify?
  - a. behaviour pattern approved by society
  - b. behaviour pattern disapproved by society
  - c. behaviour pattern prescribed by society
  - d. behaviour pattern to be improved

Group "B"

30

Attempt ALL the questions.

1. Show the major techniques of counselling to be applied in a school level.
2. Discuss the process and mechanism of operant conditioning.
3. Specify the role of teachers and parents in guidance services.
4. Discuss the major sexual perversions occurring during adolescence.
5. Specify the humanistic approach of human development according to Maslow's view.

Group "C"

12

6. Critically assess the role of Wertheimer's productive thinking in the context of Nepal.

3. Curriculum Planning and Practices (Ed.503), 2064

Time: 3 hrs.

Full Marks: 50

Group 'A'

8

Attempt ALL the questions. Tick (✓) the best answers.

- Which of the following element decides the validity of a curriculum as a plan?
  - objective
  - selection of learning experience
  - organisation of learning experience
  - evaluation
- What is meant by "learning experience" in a curriculum design?
  - all the experiences of learner in school
  - experiences provided to achieve objectives
  - experiences borrowed from content
  - experiences useful to life
- Which of the following is not a criteria for organising learning experiences?
  - continuity
  - sequence
  - utility
  - integration
- According to John Dewey, which of the following impulse is needed to learn language?
  - social impulse
  - constructive impulse
  - impulse to investigate
  - expressive impulse
- Which of the following is a distinctive feature of activity cum-experience curriculum?
  - emphasis on social values
  - only preparation not strict planning
  - structure fixed by social problem
  - flexibility of time
- Which of the following clearly presents the concept of a system?
  - combination of different element
  - combination of interdependent element
  - assembly of interacting element
  - assembly of elements to achieve goal
- Which of the following is the example of monolithic curriculum?
  - national curriculum
  - local curriculum
  - specialised curriculum
  - multi-time curriculum

8. Which system of society is most affected by change in science and technology?
- a. consumption system   b. organisational system
c. rational system   d. educational system

Group "B"

30

Attempt ALL the questions.

1. Explain curriculum as subject matter and point out its major shortcomings.
2. How the objectives of a curriculum determined? Describe.
3. "Curriculum based on life situation is both an opportunity and a challenge for curriculum develops." Give reasons.
4. "There should be a contingent relation between curricular input and process for better output." Explain.
5. Describe the issue related to medium of instruction as a problem for curriculum implementation.

Group "C"

12

6. Assess the impact of science and technology on social life and point out its challenges in curriculum development.

4. सामान्य भाषाविज्ञान (ने. ५११), २०६४

Time: 4 hrs.

Full Marks: 100

समूह 'क'

16

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्। सर्वोपयुक्त उत्तरमा रेखा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस्।

१. भाषाको परिवर्तनलाई अध्ययन गर्ने भाषाविज्ञान कुन हो ?
क. समकालिक भाषाविज्ञान   ख. कालक्रमिक भाषाविज्ञान
ग. सामाजिक भाषाविज्ञान   घ. प्रायोगिक भाषाविज्ञान
२. अग्र, बन्द, अगोलित स्वर कुन हो ?
क. ए   ख. आ   ग. इ   घ. उ
३. नेपाली भाषाको 'र' - वर्ण कस्तो छ ?
क. प्रकम्पित   ख. पार्श्विक   ग. लुण्ठित   घ. संघर्षी
४. आधारभूत वाक्यको उदाहरण कुन हो ?
क. राम किताब पढ्छ   ख. राम किताब पढ्दै
ग. राम किताब पढोस्   घ. राम किताब पढ्ला
५. अर्थ सम्बन्धका दृष्टिले समावेशात्मक शब्द कुन हो ?
क. गुराँस   ख. सयपत्री   ग. फूल   घ. मखमली

७. तीन धुन्ती उपन्यासमा प्रस्तुत यौनाचरणप्रतिको ध्वनित सन्देश के हो ?
 क. आत्मसंयम ख. आत्मरति ग. आत्मबोध घ. आत्मस्वीकृति
८. 'अलिखित' उपन्यासले देखाएको मुख्य चासो के हो ?
 क. मानवीय जीवनमा सुधार ख. उपमानवीय जीवनमा सुधार
 ग. निमुखावर्गप्रति सहानुभूति घ. विपन्नताप्रति अविसिञ्चन
९. 'तासको जामा' नाटकमा वंशागत शब्दको प्रयोग कुन अर्थमा भएको छ ?
 क. वंश र खानदानको निरन्तरता ख. कला र सङ्गीतको निरन्तरता
 ग. वंश र कलाको निरन्तरता घ. परम्परा र सिर्जनाको निरन्तरता
१०. 'राजीनामा' एकाङ्कीमा राकेशले दिएको राजीनामा कस्तो अवस्थाको अनुभव हुन्छ ?
 क. वाध्यात्मक ख. धम्कीपूर्ण ग. स्वैच्छिक घ. परिवेशजन्य
११. मञ्चनीयताका दृष्टिले नाटकमा सबैभन्दा कम प्रभावक तत्त्व केलाई मानिन्छ ?
 क. पार्श्व संवाद र ध्वनि ख. अभिनय र निर्देशन
 ग. रङ्गमञ्च र साजसज्जा घ. भेषभूषा र शृङ्गार
१२. 'लक्ष्यहीन' एकाङ्कीमा कुन पात्रको अभिव्यक्तिले जीवन लक्ष्यहीन बन्दै गएको कुरालाई अझ बढी स्पष्ट गरेको छ ?
 क. कृष्णप्रसाद ख. माहिली बज्रै ग. मेनका घ. चित्रकारी
१३. 'म मेरो निबन्धको विषय हुँ (मोन्तेन)' भन्ने हो भने निबन्धलाई कसरी चिनाउनु उपयुक्त हुन्छ ?
 क. उन्मुक्त अभिव्यक्तिको रूपमा ख. आत्माभिव्यक्तिको रूपमा
 ग. अव्यवस्थित अभिव्यक्तिको रूपमा घ. अपरिपक्व अभिव्यक्तिको रूपमा
१४. नेपाली निबन्धको उठान मान्न सकिने गद्य नमूना कुन हो ?
 क. लक्ष्मी धर्म संवाद ख. बत्तीस सालको योजनाम्चा
 ग. दिव्योपदेश घ. जङ्गलहादुरको बेलायत यात्रा
१५. निबन्धकार लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाका विचारमा निबन्ध कस्तो हुनुपर्छ ?
 क. गफाडी प्रवृत्तिले भरिपूर्ण ख. दार्शनिक व्याख्याले ओतप्रोत
 ग. रमरम बौद्धिकताले सिंगारिएको घ. प्रचुर भावुकता पोखिएको
१६. निबन्धकार हृदयचन्द्रसिंह प्रधानका निबन्धमा पाइने मुख्य प्रवृत्ति के हो ?
 क. वैयक्तिक अनुभूति ख. समसामयिकता
 ग. पारिवारिक समस्या घ. दार्शनिकता

समूह 'ख'

8×6 = 48

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

१. 'परालको आगो' कथामा प्रस्तुत आन्तरिक परिवेशको समीक्षा गर्नुहोस् ।

२. 'लक्ष्मीपूजा' कथाले व्यङ्ग्य गर्न खोजेको विषयवस्तु पत्नी आफ्नो राय दिनुहोस् ।

३. 'लङ्कडाको साथी' उपन्यासमा चित्रित मानवीयताप्रति आफ्नो विमति जनाउनुहोस् ।
४. 'यो प्रेम !' नाटकले प्रेमको कस्तो परिभाषा गर्न खोजेको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।
५. 'आकाश खुल्दै जान्छ' एकाङ्कीको विचार पक्षका बारेमा तर्कवितर्क गर्दै निष्कर्ष दिनुहोस् ।
६. 'केही राष्ट्रिय रोग : एक अनुसन्धान' निबन्धमा व्यक्त व्यङ्ग्यको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस् ।
७. माध्यमिक कालीन नेपाली निबन्धका प्रमुख प्रवृत्तिहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
८. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
'बरू गरिबकै मनमा गरिबमाथि दया जाग्दछ । एउटा भिखारीले अर्को भिखारीको कष्ट जान्दछ ।'

समूह 'ग'

3×12 = 36

९. 'अलिखित' उपन्यासमा प्रस्तुत प्रयोग पक्षको साङ्गोपाङ्ग विवेचना गर्नुहोस् ।

अथवा

कथाकार विश्वेश्वर र भवानी भिक्षुका मिल्दाजुल्दा कथागत प्रवृत्तिहरूको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस् ।

१०. नेपाली नाट्य परम्परामा वियोगान्त नाटकको अतुलनीय प्राप्तिका रूपमा 'भीमसेनको अन्त्य' नाटकलाई उभ्याउनुहोस् ।
११. निबन्धकार लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको 'कला र जीवन' निबन्धको विवेचना गर्नुहोस् ।

6. नेपाली कविता, काव्य र समालोचना (नेपा.५१३), २०६४

Time: 4 hrs.

Full Marks: 100

समूह 'क'

16

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । सर्वोपयुक्त उत्तरमा रेजा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस् ।

१. 'ज्वरशमना प्रकृति' कवितामा कविले आन्तरिक ज्वर भनेर कुन कुरालाई सङ्केत गर्न खोजेका छन् ?
क. सांसारिक क्षुद्रता, दैन्य र उत्पीडनको अन्तर ज्वर
ख. वातावरणीय ज्वर
ग. वातावरणीय र जैविक शारीरिक ज्वर
घ. विशुद्ध जैविक ज्वर
२. भानुभक्तीय सरलता, लेखनाधीय परष्कार र देवकोटेली भावोन्मेषको एकात्मक त्रिवेणी भन्न सकिने कवि को हुन् ?
क. भूपि शेरचन
ख. गोपालप्रसाद रिमाल
ग. सिद्धचरण श्रेष्ठ
घ. माधव घिमिरे

३. नेपाली साहित्यको पहिलो प्रयोगवादी खण्डकाव्य कुन हो ?
 क. लेक ख. सूर्यदान
 ग. आगो र पानी घ. नदी किनाराका माफ्ती
४. पाश्चात्य साहित्य जगत्मा सर्वप्रथम विसङ्गिवादका जन्मदाता भनेर कसलाई चिनिन्छ ?
 क. अल्बर्ट कामु ख. जाँ पाल सार्त्र ग. किर्केगार्ड घ. एमाइल जोला
५. प्रकृतवादमा मुख्यतः के कुरा सम्मिलित हुन्छ ?
 क. स्थानीय दृश्य र समयको स्पन्दन ख. समकालीन परिस्थिति
 ग. भाषिका र क्षुद्र भाषाको प्रयोग घ. प्रकृतिसँगको यथातथ्य सम्बन्ध
६. अति यथार्थवादलाई चिनाउन कुनचाहिँ बनाइ ज्यादा उपयुक्त हुन्छ ?
 क. स्वच्छन्दतावादकै चरम रूप
 ख. यथार्थवादको विकसित रूप
 ग. स्वच्छन्दतावाद विरोधीवाद
 घ. सामाजिक वस्तुपरक अभिव्यक्तिमा जोड दिने वाद
७. रसनिष्पत्तिको मान्यताप्राप्त अर्थ के हो ?
 क. अनुमिति ख. उत्पत्ति ग. भुक्ति घ. अभिव्यक्ति
८. ध्वनिवादका प्रवर्तक आचार्य को हुन् ?
 क. आनन्दवर्धन ख. भामह ग. दण्डी घ. विश्वनाथ
९. काव्यात्मवादी दृष्टिकोणलाई व्यापक रूपमा समेट्ने तत्त्व कुन हो ?
 क. ध्वनि ख. रस ग. अलङ्कार घ. वक्रोक्ति र रीति
१०. 'घृणा' कुन रसको स्थायी भाव हो ?
 क. वीभत्स ख. शृङ्गार ग. रौद्र घ. शान्त
११. कुनचाहिँ वादलाई रससंरक्षक वादका रूपमा चिनिन्छ ?
 क. औचित्यवाद ख. अलङ्कारवाद ग. रीतिवाद घ. वक्रोक्तिवाद
१२. 'आगो र पानी' खण्ड काव्यको मूल सार के हो ?
 क. मानवताको मूल आधार क्रान्ति हो
 ख. पानी तातेर खराबी निर्मूल हुन्छ
 ग. विज्ञानसित ज्ञान हारेको छ
 घ. आगो र पानीको मिलन नै जीवन हो
१३. 'शाकुन्तल' महाकाव्यको मूल प्रतिपाद्य के हो ?
 क. व्यास र कालिदासका काव्यखनिजलाई आफ्नो प्रतिभाद्वारा नवरूप दिनु
 ख. पूर्वीय-प्राचीन आर्यअतीतको महिमा गान गर्नु
 ग. कालिदासको नाट्यसामग्रीलाई महाकाव्यको स्वरूप प्रदान गर्नु
 घ. रोमान्टिक कविका रूपमा वर्तमानप्रति असन्तुष्टि र अतीतप्रति आकर्षित हुनु

१४. पश्चिमी समालोचनाक्षेत्रमा सर्वप्रथम 'विनिर्माण' शब्दको प्रयोग गर्ने व्यक्ति को हुन् ?

क. पिटरब्यार ख. गोसाल्ड ग्राफ ग. फ्रेडरिक जेमेसन घ. डेरिडा

१५. नेपाली समालोचनालाई आधुनिकता प्रदान गर्ने प्रमुख समालोचक को हुन् ?

क. सूर्यविक्रम ज्ञवाली र रामकृष्ण शर्मा

ख. इश्वर बराल र तासनाथ शर्मा

ग. रामकृष्ण शर्मा र यदुनाथ खनाल

घ. वासुदेव त्रिपाठी र कृष्णचन्द्रसिंह प्रधान

१६. 'आगो र पानी' खण्ड काव्यमा पानीको प्रतिनिधित्व कसले गरेका छन् ?

क. सिकन्दर ख. हिटलर ग. चड्जोख खौं घ. गाथी

समूह 'ख'

3×6= 48

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

१. 'ज्वरशमना प्रकृति' कविताको केन्द्रीय भाव के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

२. आधुनिक नेपाली खण्डकाव्यको विकासक्रमबारे समीक्षा गर्नुहोस् ।

३. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् ।

मेरो शिल्पी यस शकलमा स्वस्थ आकार देऊ

योतै सानो सरल कृतिमा पूर्ण संसार देऊ ।

४. 'आगो र पानी' खण्डकाव्यमा अभिव्यक्त समको समन्वयवादी विचारको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

५. 'शब्दशक्ति' भन्नाले के बुझिन्छ, सोदाहरण प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

६. समाजपरक समालोचनाका प्रमुख मान्यताहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

७. परिष्कारवाद र स्वच्छन्दतावादको तुलनात्मक समीक्षा गर्नुहोस् ।

८. समालोचक यदुनाथ खनालका प्रमुख प्रवृत्तिहरूको रेखाङ्कन गर्नुहोस् ।

समूह 'ग'

3×12 = 36

९. रससूत्रको व्याख्यासम्बन्धी विभिन्न मतमतान्तरहरूको समीक्षा गर्नुहोस् ।

१०. लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले 'शाकुन्तल' महाकाव्यमा मानव र प्रकृतिको सहसम्बन्धको व्याख्या कसरी गरेका छन् ?

११. नाट्यकाव्यतत्त्वका आधारमा 'अश्वत्थामा' नाट्यकाव्यको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

अथवा

पाश्चात्य समालोचना प्रणालीका उत्तरवर्ती प्रवृत्तिहरूका सापेक्षतामा उत्तर-

आधुनिकतावादको प्रवृत्तिसत निरूपण गर्नुहोस् ।

***

ALL THE QUESTIONS PAPERS 2066
M.ED. FIRST YEAR

1. Compulsory subjects

Foundations of Education (Ed.Psy.501)

Full Marks: 100

Time: 4 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

8x6=48

1. Analyze the functions of philosophy to education.
2. Illustrate the aims of education according to the progressivism.
3. How can education promote cultural lag? Explain.
4. Explain the concept of social change according to evolutionary theory.
5. Discuss the role of scholastic movement in the field of education.
6. Define existentialism and show its relationship with education.
7. Discuss the major steps to be taken to enhance social justice in education.
8. Explain the major hindrances to achieve the national goals of education in Nepal.

Group "C"

3x12=36

9. Illustrate the basic principles of education according to the existentialism.
10. Explain the consensus theory of social changes and its implication to education.
11. Compare and contrast the problems of curriculum and examination between Nepal and India.

OR

Compare the concept of reality and value system, the Hinduism and Buddhism.

Foundations of Education (Ed.Psy.501)

Group "A"

16

Attempt ALL the questions.

1. Which of the following branch is the source of objectives of education?
  - a. Metaphysics
  - b. Epistemology
  - c. Axiology
  - d. logic
2. Existentialistic curriculum emphasizes on
  - a. liberal education
  - b. specialization
  - c. core values
  - d. eternal truth
3. According to the Hindu philosophy, what is the ultimate aim of education?
  - a. attainment of pleasure
  - b. attainment of supreme knowledge
  - c. attainment of moral values
  - d. attainment of salvation
4. Which of the following discipline is related to the analysis of sociological processes involved in educational institution?
  - a. Educational sociology
  - b. Sociology of education

- c. Social foundation of education
d. Sociological analysis of education
5. According to the conflict theory of Karl Marx, the increase of poverty of labour class due to the exploitation of labour is known as,
- a. polarization of classes   b. alienation
c. pauperization   d. theory of surplus value
6. Whose theory is also known as "consensus universalis"?
- a. August Comte   b. Emile Durkheim
c. Herbert Spencer   d. Talcott Parson
7. Which of the following is related with the concept of equity in education?
- a. Free and compulsory education
b. Education based on meritocracy
c. Special assistance to disadvantaged
d. Multi-ethnic education
8. Which of the following is, related with the education of warriors?
- a. Spas-tan education   b. Athenian education
c. Scholasticism   d. Renaissance
9. What does mean by the Renaissance period?
- a. Restoration of Greek ;duration
b. Restoration, of classical education
c. Restoration of Spartan education
d. Restoration of religious education
10. Which of the following does not fall under the national goal of education in. the USA?
- a. Self realization   b. Human relations-hip
c. Economic efficiency   d. All of the above
11. Which of the following education philosophy accepts change in values?
- a. Progressivism   b. Hinduism
c. Existentialism   d. Liberalism
12. What does classicism simply in education?
- a. Subjects of traditional education
b. Subjects of modern education
c. Subjects of Greek education
d. Subjects of Spartan education
13. What is the reality according to the Hindu philosophy?
- a. There is only one reality
b. There are many realities
c. Truth, beauty and goodness
d. Truth, beauty and goodness are changeable
14. What does the concept of scholasticism signify in education ?

- a. Philosophizing religion.
- b. Socializing education
- c. Philosophizing classicism
- d. Socializing religion

15. What is the main characteristic of the Spartan education?

- a. Nationalistic approach
- b. Sociolinguistic approach
- c. Religious approach
- d. Liberal approach

16. Three boxes of knowledge is associated with which of the followings?

- a. Buddhist philosophy
- b. Hindu philosophy
- c. Existentialism:
- d. Essentialism

Psychology in the Classroom (ED.Psy.502)

Full Marks: 50

Time: 3 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

30

1. Explain the characteristics at the stage of early adulthood and its significance.
2. Present the humanistic approach to human development.
3. Differential guidance and counseling and point out the process to be followed for guidance.
4. Point out the mechanism of learning according to classical conditioning theory and describe its educational implications.
5. Write short notes on:
  - a. Recitation model of teaching
  - b. Law of readiness

Group "C"

12

6. Explain the concept and types of sexual deviation and mention the measures to overcome this problem.

Psychology in the Classroom (ED.Psy.502)

Group "A"

Attempt ALL the questions.

1. In which stage of development, is the individual in minority status
  - a. infancy
  - b. babyhood
  - c. puberty
  - d. late adulthood
2. Who given more importance to nurture on human development?
  - a. Stanley Hall
  - b. Sigmund Freud
  - c. J. B. Watson
  - d. John Dewey
3. Who has proposed latent learning theory without reinforcement?
  - a. Wertheimer
  - b. Bruner
  - c. Piaget
  - d. Tolman
4. Which of the following is not a purposive learning theory?
  - a. Classical conditioning
  - b. Operant conditioning
  - c. Trial and error learning
  - d. Insightful learning
5. Elective counselling stresses on

- a. exchange of opinions   b. directing
 c. suggesting alternatives   d. providing role model
6. What is the main difference between learning systems of Skinner and Thorndike?
 a. Role of reinforcement in learning   b. Purpose of learning
 c. Role of experience in learning   d. sequencing of S and R
7. The stage of preparing cognitive map is related to
 a. Schema   b. assimilation
 c. accommodation   d. equilibrium
8. Which of the model family considers importance of culture in learning?
 a. Lecture model   b. Radiation model
 c. Progressive model   d. Constructivist model

Curriculum Planning and Practices (ED. 503)

Full Marks: 50

Time: 3 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

30

- How are the objectives of a curriculum selected?
- Explain the characteristics of curriculum based on life situation.
- Describe the major outputs of a curriculum with suitable example:
- Suggest the measures to overcome the problems brought by multilingual society of Nepal.
- How does student migration pose a challenge in curriculum development? How can these problems be solved?

Group "C"

12

- Critically examine the changing concept of curriculum.

Curriculum Planning and Practices (ED.503)

Group "A"

8

Attempt ALL the questions.

- Which of the following concept of curriculum laid the foundation of curriculum as a plan
 a. curriculum as a subject matter
 b. curriculum as the experiences of learner
 c. curriculum as an organization
 d. curriculum as an objective
- Which of the following is not an element of curriculum proposed by Ralph W. Tyler
 a. objective   b. selection of learning experience
 c. selection of content   d. evaluation
- The objectives of curriculum is more influenced by
 a. learner   b. society
 c. subject experts   d. psychology

4. Which of the following curriculum, stresses on only preparation not strict planning?
  - a. Subject curriculum
  - b. Activity curriculum
  - c. Expensive curriculum
  - d. Integrated curriculum
5. Core curriculum addresses
  - a. specialized learning
  - b. common
  - c. vocational learning
  - d. moral learning.
6. Which of the following output is directly used to judge the effectiveness of curriculum?
  - a. Student achievement
  - b. Institutional development
  - c. Cost-effectiveness
  - d. internal efficiency
7. Which of the following is an example of a diversified curriculum?
  - a. International curriculum
  - b. Local curriculum
  - c. National curriculum
  - d. Centralized curriculum
8. The development of alcoholism because of satisfaction derived from its uses is an example of
  - a. reinforcement theory
  - b. social learning theory
  - c. sub culture theory
  - d. control theory

Foundations of Education (Ed.Psy.512)

Full Marks: 100

Time: 4 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

7x8=56

1. Critically examine the functions of philosophy with examples.
2. Explain the philosophical premises of existentialism.

OR

Explain the characteristics of modern western philosophy.

3. Explain the social origins of higher mental process of Vygotsky's constructivism.
4. Describe the main characteristics of Hindu philosophy.
5. Analyse the similar and dissimilar aspects of educational sociology and sociology of education.
6. Explain the characteristics of social stratification.

OR

Explain the concept of social mobility in the context of social development with examples.

7. Explain the role of the state in education development.

OR

Explain different approaches to promote social justice in society.

8. Explain the concept of democratic education and democratic education movement in Nepalese context.

Group "C"

2x12=24

9. Critically examine the educational implications of progressivism. Is it possible to apply progressive thinking in Nepalese school? Explain with reliable example

10. Explain different factors which influences social mobility.
11. Compare and contrast the educational objectives and structure of China and USA.

OR

Explain the problems of curriculum in Nepal and India with suitable examples.

Foundations of Education (Ed.Psy.512)

Group "A"

16

Attempt ALL the questions.

- The philosophy comprising the Jewish; Alexandrian and Neo Platonic schools is under
  - Theocentric period
  - Cosmocentric period
  - Anthropocentric period
  - Modern period
- Philosophy
  - applies the belief
  - presents a guideline to conduct
  - adjusts people in the universe
  - practices knowledge
- The view that some proposition is not known; and perhaps cannot be known to be true or false is
  - scepticism
  - holism
  - experimentalism
  - agnosticism
- The ethical position that the goal of life is to pursue a perfect ideal of character and conduct is
  - egoism
  - altruism
  - perfectionism
  - aestheism
- Emphasis on individual and individual's value is the aim of education in
  - existentialism
  - progressivism
  - pragmatism
  - idealism
- The problems of educational sociology is derived from the field of
  - philosophy
  - education
  - sociology
  - psychology
- Identify the key principle which is not related in Marxian conflict theory
  - quantitative and qualitative, change
  - the law of unity and conflict
  - consensus and co-operation
  - the law of negation to negation
- If Marxist conflict theory is based on production and distribution then the Dahrendorf's conflict theory is based on
  - social structure and function of the society
  - system and the systemic function of the society
  - symbolic interactionism of the society
  - power and legal rights of the society
- symbolic interactionism is concerned with the
  - phenomenological aspect of human behaviour
  - social interaction types of human behaviour

- c. self interest and latent interest of human behaviour
d. social interactions within the group .
10. Which of the following is not the characteristic of social Stratification?
a. the antiquity of social stratification
b. the symbol of social stratification.
c. the ubiquity of social stratification
d. the patterning of social stratification
11. The nearest society and cultural pattern of modern society is
a. Paleolithic society and its cultural pattern
b. Neolithic society and its cultural pattern
c. Upper Palaeolithic society and its cultural pattern
d. Mesolithic society and its cultural pattern.
12. Which of the following is not the cause of cultural transmission
a. industrialization   b. education
c. migration and diffusion   d. Power
13. "Power is seen to be held by a particular group in society at the expense of the rest of society." It is the view of
a. Marxian perspective   b. Functionalist perspective
c. Structuralist perspective   d. phenomenologist perspective
14. The economic, social cultural and humanitarian aspects are the fields of international social justice and mainly the rights falls under these social justice are
a. Human rights, child right
b. human rights, child rights and labour rights
c. human rights, labour rights and woman rights
d. human rights, child rights labour rights and women rights.
15. The United Nation declared The universal declaration of human rights" in
a. 10th Dec 1948   b. 12th Dec 1948   c. 15th Dec 1948   d. 20th Dec 1948
16. The Nepalese education structure before 2028 was
a. 3+4+3   b. 5+3+2   c. 5+2+3   d. 3+3+4

Educational Psychology (ED.Psy.513)

Full Marks: 50

Time: 3 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

30

1. Explain the characteristics of an adolescent.
2. Present the cognitive approach to human development.

OR

Discuss with example on the issues of "stability versus change" and "continuity versus discontinuity."

3. Explain the meaning and causes of juvenile delinquency.
4. Compare and contrast guidance and counselling. Point out their importance in education.

5. Explain the cultural constructivism theory presented by Len Vygotsky.

OR

Present the process of learning according to information processing theory.

Group "C"

12

6. Point out the major issues in learning theories and suggest the role of teacher in classroom while addressing these issues.

Educational Psychology (ED.Psy.513)

Group A

Attempt ALL the questions.

- Which of the following is a characteristic of early childhood stage?
  - Appealing age
  - Elementary school age
  - Gang age
  - Negative age
- To minimize own desire is an example of
  - sublimation
  - repression
  - regression
  - reaction formation
- In which stage of cognitive development, is the characteristics of centration observed?
  - Sensory motor
  - Preoperational
  - Concrete operational
  - Formal operational
- Sexual behaviour towards oneself is known as
  - incest
  - narcissism
  - bestiality
  - frottage
- Which of the following counselling technique equal sharing of client and counsellor?
  - Directive
  - Non-directive
  - Eclectic
  - Group
- Whose theory is also known as rational constructivism?
  - Freud
  - Jean Piaget
  - Bandura
  - Vygotsky
- Which of the following learning theory believes on learning in totality?
  - Classical conditioning
  - Operant conditioning
  - Trial and error learning
  - Insightful learning
- In the theory presented by Vygotsky Scaffolding is nearer to
  - facilitation
  - instruction
  - motivation
  - support

Curriculum Planning and Practices (ED.514)

Full Marks: 50

Time: 3 hrs

Attempt ALL the questions.

Group "B"

30

- Critically examine the concept of curriculum as cumulative tradition of organized knowledge.
- Six models have been identified for developing a curriculum. Among them, which model do you prefer more for developing a relevant curriculum in Nepalese context? Why?
- What are the three domains of knowledge in New Taxonomy? Give short introduction about the domain of information.

4. What do you mean by curriculum design? List out the various dimensions of curriculum design and describe any three of them in brief

OR

Child centred curriculum is planned to counteract the limitations of subject-centred curriculum. How does it attempt to solve these limitations?

5. Define curriculum dissemination and introduce the proliferation of centres model of curriculum dissemination in short.

OR

Discuss the role of communication and supports for effective implementation of newly introduced curriculum with examples.

Group "C"

12

6. Introduce different strategies of curriculum change? Which one is the best to offer change in Nepalese context? Why? Explain in your own words.

Curriculum Planning and Practices (ED.514)

Group "A"

8

Attempt ALL the questions.

- Which of the following definitions gives the broader meaning of curriculum?
  - A plan designed to attain the goal of education
  - All of the experiences that learners have under the guidance of school
  - All of the experiences that learners have in course of living
  - Set of subjects recommended by teacher for students to cover
- Three-major criteria for selecting content as stated by Wheeler are
  - need and interest
  - validity and learnability
  - learnability and utility
  - validity and significant
- Learner can verbalize the process particularly in
  - cognitive stage
  - affective stage
  - associative stage
  - autonomous stage
- Which of the following process is responsible for refining knowledge down to its key characteristics?
  - Summarizing
  - Classifying
  - Generalizing
  - Integrating
- Which of the following is considered as most systematic and effective design to provide organized body of knowledge?
  - Subject design
  - Correlated design
  - Experience design
  - Core design
- Curriculum implementation refers to
  - the relationship among the elements of the curriculum
  - any object practice new in the field
  - putting into effect the developed curricula
  - factors influencing the curricular decisions
- Consolidation, position of curriculum change process is associated with
  - need
  - adoption
  - implementation
  - institutionalization
- Which of the following model does work in the deficiencies of established organization?
  - Social - interaction model
  - Problem solving model
  - Shifting centre model
  - Centre-periphery model

Optional Area

सामान्य भाषाविज्ञान (नेपा. शि. ५११) २०६६

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्

समूह ख

१. भाषाविज्ञानको मूल क्षेत्र र यसका शाखाहरूको उल्लेख गर्नुहोस्।
२. अन्तराष्ट्रिय ध्वनितात्विक वर्णमालाको महत्व स्पष्ट पार्नुहोस्।
३. रूपध्वन्यात्मक परिवर्तनको चिनारी गराउनुहोस्।
४. रुपायन र व्युत्पादन प्रक्रियामा पाइने भिन्नता देखाउनुहोस्।
५. भाषिक सामर्थ्य र सम्पादनको अवधारणामाथि प्रकाश पार्नुहोस्।
६. तुलनात्मक पुननिर्माणलाई उदाहरण दिएर चिनाउनुहोस्।
७. सन्धिधान सिद्धान्तको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस्।
८. भाषिक आगमनको परिचय प्रस्तुत गर्नुहोस्।

समूह ग

३×१२ = ३६

९. नेपाली वर्णहरूको वर्गीकरण र वर्णन गर्नुहोस्।
१०. अर्थपरिवर्तनका प्रकारहरूको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस्।
११. ऐतिहासिक भाषाविज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरूको विवेचना प्रस्तुत गर्नुहोस्।

अथवा

सोदाहरण निकटघटक विश्लेषणको परिचय दिई यसका सीमाहरू पनि उल्लेख गर्नुहोस्।

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्, सबैपयुक्त उत्तरमा ( ) रेखा चिन्ह लगाउनुहोस्

१६

१. भाषाको कुन विशेषताले भाषिक ध्वनिको विशेषतालाई जनाउँछ ?

क. उत्पादनशीलता   ख. विस्थापनशीलता   ग. विच्छिन्नता   घ. यादृच्छिकता

२. साहित्यको कुन भाषाविज्ञानको शाखासँग विशेष सम्बन्ध रहन्छ ?

क. रूपविज्ञान   ख. शैलीविज्ञान   ग. अर्थविज्ञान   घ. समाज भाषाविज्ञान

३. श्वासप्रवाहको आरम्भक अंग कुनलाई मानिन्छ ?

क. जिब्रो   ख. फोक्सो   ग. ओठ   घ. घोट्रो

४. फलकीय वस्तु ध्वनि कुनलाई मानिन्छ ?

क. त   ख. च   ग. ट   घ. स

५. नेपाली वर्णहरूको विभेदक अभिलक्षण कुन होइन ?

क. अनुनासिकता   ख. दीर्घता   ग. प्राणत्व   घ. घोषत्व

६. वर्गपरिवर्तक व्युत्पादन कुनमा बढी हुन्छ ?

क. प्रत्यय व्युत्पादन   ख. उपसर्ग व्युत्पादन   ग. समास   घ. द्वित्व

७. रिक्त रूप कुन शब्दमा भेटिन्छ ?

क. खा   ख. आईजग. बस्छ   घ. विर्सन्छ

८. सन्धि नियममा आगमको उदाहरण कुनलाई मानिन्छ ?

क. भइन्छ   ख. जाँदै   ग. अत्यन्त   घ. मेल

९. असर्हभागी पुरुष कुनलाई मानिन्छ ?

क. प्रथम पुरुष   ख. द्वितीय पुरुष   ग. तृतीय पुरुष   घ. उत्तम पुरुष

१०. भूतकालको परिवेशमा मात्र भेटिने क्रियाको पक्ष कुन हो ?

क. पूर्ण   ख. अपूर्ण   ग. अभ्यस्त   घ. सातत्य

११. संकेत त्रिकोणले केको सम्बन्ध जनाउँछ ?
 क. शब्द, धारणा, वस्तु ख. आवाज, वस्तु, भाव ग. धारणा, गुण आवाज घ. शब्द, गुण धारणा
१२. श्रेणीगत विपरीतार्थी अर्थ सम्बन्ध जनाउने विशेषण शब्द कुन हो ?
 क. जिउँदो ख. निदाएकोग. होचो घ. रिसाहा
१३. आर्थी अभिलक्षणका आधारमा शब्दहरूको अर्थनिर्धारण गर्ने सिद्धान्तलाई के भनिन्छ ?
 क. सन्निधान सिद्धान्त ख. उत्पादक अर्थविज्ञान
 ग. व्यवहारवाद घ. सघटकात्मक विश्लेषण
१४. सर्लले वाक्क्रियालाई कति प्रकारमा विभाजन गरेका छन् ?
 क. दुई ख. तीन ग. चार घ. पाँच
१५. असमावेशात्मकताभिन्न कस्ता शब्द पर्दछन् ?
 क. पर्यायवाची शब्द ख. विपरीतार्थी शब्द ग. अनेकार्थी शब्द घ. समरुपात्मक शब्द
१६. भाषिक परिवर्तनको सबभन्दा प्रभावशाली कारण के हो ?
 क. द्विभाषिकता र बहुभाषिकता ख. प्रयोगाधिक्य र बालघात
 ग. अनुकरणको अपूर्णता र लय घ. प्रयत्नलाघव र सादृश्य

नेपाली गद्य र नाटक (नेपा. शि. ५१२)

Full Marks: 100

Time : 4 hrs

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्।

६X६=४८

समूह क

- कथामा रूपविन्यास भन्नाले के बुझिन्छ ? प्रस्ट पार्नुहोस्।
- सिंगारी बाख्री कथाको आधारमा कथाकार रमेश विकलका प्रवृत्तिहरू निर्धारण गर्नुहोस्।
- लड्गडाको साथी उपन्यासले मानवताहीन मानवसमाजप्रति के कस्तो व्यङ्ग्य गरेको छ ? समीक्षा गर्नुहोस्।
- यो प्रेम नाटकमा प्रस्तुत प्रेमसन्दर्भलाई नारीका कोणबाट केलाउनुहोस्।
- विजय मल्ल कस्ता नाटककार हुन् ? पाद नाटकका आधारमा आफ्नो दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- लक्ष्यहीन एकाङ्कीमा अभिव्यक्त विषयवस्तुलाई प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- आधुनिक नेपाली निबन्धका प्रमुख प्रवृत्ति निर्धारण गर्नुहोस्।
- सप्रसंग व्याख्या गर्नुहोस्।
जीवन र कलामा यही फरक हुन्छ कि जीवन हरविन्दुमा सुन्दर देखिन्छ, कला देखिन्छ ?
- आधुनिक नेपाली उपन्यास परम्परामा अलिखित उपन्यासले थपेका मुख्य योगदानको विश्लेषण गर्नुहोस्। अथवा
नेपाली नाट्यपरम्परामा बालकृष्ण समको योगदान के कस्तो छ, पाद नाटकका आधारमा समीक्षा गर्नुहोस्।
- रुचिक्षेत्रका आधारमा कथालाई के कति वर्गमा बाड्न सकिन्छ ? वर्गीकरण गरी तिनका विशेषता समेत उल्लेख गर्नुहोस्।
- लक्ष्मीप्रसाद देवकोट र शंकर लामिछानेका निबन्धात्मक प्रवृत्तिको समीक्षा गर्नुहोस्।

समूह क

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् सर्वोपयुक्त उत्तरमा ( ) रेखा चिन्ह लगाउनुहोस्

१६

- नयाँ समालोचनाले कथाको रचना विधानलाई कुन कोणबाट अर्थाउँछ ?
 क. कथावस्तु र संरचना ख. संरचना र रूपविन्यास ग. संरचना र पात्रविधान घ. संरचना र उद्देश्य
- नेपाली भाषाको पहिलो आख्यात्मक कृति कुन हो ?
 क. हितोपदेश ख. स्वस्थानी व्रतकथा ग. महाभारत घ. बहत्तर सुगाको कथा
- आधुनिक नेपाली कथाको नवचेतनावादी धाराको मुख्य विशेषता कुन हो ?

- क. नयाँ भाषिक अभिव्यक्ति वा व्याकरणको खोजी
ख. परम्परित लेखन ग. आदर्शवादी लेखन घ. यथार्थ र परिवर्तनको खोजी
४. अजय र मैयासाहेबको विछोड गराउने प्रमुख तत्व कुन हो ?
क. उच्च अहम ख. अनुदार वातावरण
ग. कृत्रिम लालनपालन घ. व्यक्तिको अस्तित्व खोजेर
५. तीन घुम्ती उपन्यासले मानवीय मूल्यको विरलेषण कसरी गरेको छ ?
क. परिस्थितिलाई अंगीकार गरेर ख. जीवनलाई अजेय ठानेर
ग. स्वेच्छाचारलाई सर्वोपरि मानेर घ. व्यक्तिको अस्तित्व खोजेर
६. संरचनात्मक अवयवका आधारमा उपन्यास कुन विधासँग नजिक देखिन्छ ?
क. महाकाव्य ख. कथा ग. जीवनी घ. नाटक
७. धीरोदात्त नायकको कमजोर पक्ष के हो ?
क. सुखदुःख आदिबाट प्रभावित हुने ख. उदार भावना राख्ने
ग. आत्म प्रशंसा गर्ने घ. आफ्नो भूमिकाप्रति सचेत रहने
८. सिंगारी बाबू कथाको पात्र पण्डित कस्तो पात्र हो ?
क. मानवीय सदाचार भएको ख. दुष्ट एवम् लालची प्रवृत्ति भएको
ग. स्वार्थी चरित्र भएको घ. सामन्ती चरित्र भएको
९. हिटलर र यहूदी कृतिका लेखक को हुन् ?
क. विजय मल्ल ख. विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला
ग. धुर्वचन्द्र गौतम घ. इन्द्रबहादुर राई
१०. अलिखित उपन्यासमा कुन कुरा शक्तिशाली रूपमा प्रस्तुत भएको छ ?
क. तराईको सामाजिक सांस्कृतिक अवस्था ख. स्थानीय परिवेश
ग. अनाम देशका नागरिकको पीडा घ. राजनैतिक शोषण
११. यो प्रेम नाटकमा प्रस्तुत प्रेम कस्तो छ ?
क. स्वाभाविक ख. त्रासद ग. विकृत घ. परम्परित
१२. आत्मदर्शन एकाङ्कीको विषयवस्तु कुन कुरामा आधारित छ ?
क. पारिवारिक विघटन ख. राजनैतिक विघटन
ग. सांस्कृतिक विघटन घ. आर्थिक विघटन
१३. निबन्धकार शंकर लामिछानेको प्रमुख प्रवृत्ति कुन हो ?
क. प्रयोगशीलता ख. चेतनप्रवाह शैली
ग. जीवन मूल्यको अन्वेषण घ. भावना र चिन्तनको समुलन
१४. लक्ष्यहीन एकाङ्कीमा प्रस्तुत जीवन कस्तो छ ?
क. आशापूर्ण ख. निराशापूर्ण
ग. संघर्षशील घ. अर्थहीन
१५. छहराका जलबिन्दु ढुङ्गामा लछारपछार गर्दै आपसमा चलेर हिलिएको आवाज रहेछ यो वाक्य कहाँबाट उद्धृत गरिएको हो ?
क. पानी निबन्धबाट
ख. कला र जीवन निबन्धबाट
ग. केही राष्ट्रिय रोग : एक अनुसन्धान निबन्धबाट
घ. आत्मा दर्शन एकाङ्कीबाट
१६. लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको मुख्य योगदान क्षेत्र कुन हो ?
क. कविता र निबन्ध ख. कविता र उपन्यास
ग. महाकाव्य र निबन्ध घ. निबन्ध र नाटक

नेपाली कविता, काव्य र समालोचना (नेपा. शि. ५१३)

१. काली गण्डकी कविताका आधारमा कवि माधव घिमिरेको काव्यप्रवृत्तिहरूको निर्धारण गर्नुहोस् ।
२. ज्वरशमना प्रकृति कविताको केन्द्रीय भाव स्पष्ट पार्नुहोस् ।

३. सप्रसङ्ग गर्नुहोस् :

तिम्रो जन्मस्थल छ पहिलो ज्योतिको दिव्य धाम
काली गङ्गा ! भनन कसरी कुँददछ्यौं शालिग्राम

४. नाट्यकाव्यका प्रमुख तत्वहरूको परिचय दिनुहोस् ।
५. प्रयोगधर्मी खण्डकाव्यका रूपमा आगो र पानी खण्डकाव्यको विवेचना गर्नुहोस् ।
६. शब्दशक्ति भन्नाले के बुझिन्छ ? सोदाहरण परिचय दिनुहोस् ।
७. अस्तित्ववादका प्रमुख विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
८. समालोचक रामृषण शर्मा र यदुनाथ खनालको प्रवृत्तितगत विशेषताहरू लेख्नुहोस् ।
खण्ड ग ३×१२ = ३६
९. पूर्वीय महाकाव्य मान्यताका आधारमा शाकुन्तल महाकाव्यको विश्लेषण गर्नुहोस् ।
१०. रससूत्रको व्याख्या सम्बन्धी विभिन्न मतहरूको समीक्षा गर्नुहोस् ।
११. नेपाली कविताको प्रयोगवादी धाराका प्रमुख विशेषताहरू लेख्नुहोस् ।

अथवा

रूपपरक समालोचना प्रणालीका भूलभूत मान्यता प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

खण्ड क

सर्वोपयुक्त उत्तरमा ( ) चिन्ह लगाउनुहोस्

१६

१. पिन्जराको सुगा कविताको मुख्य अर्थ के हो ?
क. स्वतन्त्र हुनबाट वन्चित पन्छीको बिलौना ख. निरङ्कुश एवम् निर्दयी मानिसको निन्दा
ग. जीवनरूपी सागरबाट मुक्तिको कामना घ. पिन्जराभिन्नको सुगाको चर्तिकलाको वर्णन
२. नेपाली कविताको समसामयिक धाराको विशेषता के हो ?
क. चित्रकलाको भाषा प्रयोग ख. दुर्बोध्यता ग. प्रयोगवादी सम्प्रेषणको संकटबाट मुक्ति
घ. अमूर्त लेखन
३. नेपाली साहित्यको पहिलो प्रयोगवादी कविता कुन हो ?
क. फर्सीको जरा ख. घाइते युग ग. बुभिसकेँ घ. सारङ्गी
४. पाश्चात्य साहित्य जगतमा सर्वप्रथम विसंगतिवादका जन्मदाता भनेर कसलाई चिनिन्छ ?
क. जाँ पाल सार्त्र ख. किर्केगार्ड ग. अल्बर्ट कामु घ. एमाइल जीला
५. अति यथार्थवादलाई चिनाउन कुनचाहिँ बनाइ ज्यादा उपयुक्त हुन्छ ?
क. यथार्थवादको विकसित रूप ख. स्वच्छन्दतावाद विरोधी घाद
ग. वस्तुपरक अभिव्यक्तिमा जोड दिने वाद घ. स्वच्छन्दतावादकै चरम रूप
६. रसनिष्पत्तिको मान्यताप्राप्त अर्थ के हो ?
क. उत्पत्ति ख. भुक्ति ग. अनुमिति घ. अभिव्यक्ति
७. औचित्यवादका प्रवर्तक आचार्य को हुन ?
क. क्षेभेन्द्र ख. आनन्दवर्धन ग. भामह घ. कुन्तक
८. कुनचाहिँ वादलाई रससंरक्षक वादका रूपमा चिनिन्छ ?
क. औचित्यवाद ख. रीतिवाद ग. अलङ्कारवाद घ. वक्रोक्तिवाद
९. आगो र पानी खण्डकाव्यमा आगोलाई केको प्रतीक मानिएको छ ?
क. मानवता ख. भौतिकता ग. शान्ति घ. विज्ञान
१०. साहित्य समीक्षाको भाषावादी र वस्तुवादी पद्धति भनेर कुन कुन समालोचना प्रणालीलाई चिनिन्छ ?
क. रूपपरक ख. भाषापरक ग. शैलीविज्ञानिक घ. मनोवैज्ञानिक
११. नीतिवाद समालोचना प्रणालीका प्रवर्तक को हुन् ?
क. प्लेटो ख. अरस्तु ग. सुकरात घ. मार्क्स
१२. सामान्यतः कल्पना र भावनालाई भन्दा बौद्धिकता र चिन्तनलाई जोड दिने साहित्यिक वाद कुन हो ?
क. अति यथार्थवाद ख. अस्तित्ववाद ग. स्वच्छन्दतावाद घ. परिष्कारवाद
१३. पश्चिमी समालोचना क्षेत्रमा सर्वप्रथम विनिर्माण शब्दको प्रयोग गर्ने व्यक्तिको हुन्
क. फ्रेडरिक जेमेसन ख. डेरिडा ग. गोराल्ड ग्राफ घ. पिटरबर्गर

१४. महाकाव्यमा शृङ्गार, वीर र शान्त मध्ये कुन एक रस अङ्गी रस हुनुपर्छ भन्ने आचार्य को हुन् ?
 क. विश्वनाथ ख. दण्डी ग. भामह घ. रुद्रट
१५. पूर्वीय मान्यताअनुसार महाकाव्यमा न्यूनतम कति सर्ग/खण्ड हुनुपर्छ ?
 क. दश ख. नौ ग. आठ घ. सात
१६. नेपाली समालोचनालाई आधुनिकता प्रदान गर्ने प्रमुख समालोचक को हुन् ?
 क. सूर्यविक्रम ज्ञवाली र रामकृष्ण शर्मा ख. ईश्वर बराल र तारानाथ शर्मा
 ग. वासुदेव त्रिपाठी र कृष्णचन्द्रसिंह प्रधान घ. यदुनाथ खनाल र रामकृष्ण शर्मा

सामान्य भाषा विज्ञान (नेपा. शि. ५१६) ०६६

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् समूह क

- भाषाविज्ञानका मूलभूत विशेषताहरूको सूची तयार पार्नुहोस्।
- ध्वनिविज्ञानका प्रमुख शाखाहरूको सोदाहरण परिचय दिनुहोस्। अथवा
सभिधान सिद्धान्तको परिचय दिनुहोस्
- भाषावैज्ञानिक आधारमा नेपाली भाषाका स्वरवर्णहरूको वर्गीकरण गर्नुहोस्।
- रूपका प्रकारहरूको वर्गीकरण गर्दै मुक्त रूप र बद्ध रूपको सोदाहरण परिचय दिनुहोस्।
- निकट घटक विश्लेषणको परिचय दिई उदाहरणसमेत प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- तुलनात्मक र ऐतिहासिक भाषाविज्ञानको सम्बन्ध प्रस्ट पार्नुहोस्।
- भाषिक आगमनका प्रमुख कारणहरूको चर्चा गर्नुहोस्।
अथवा अर्थ परिवर्तन भनेको के हो ? सोदाहरण परिचय दिनुहोस्।
- तहगत र समतलीय संरचनालाई आरेखद्वारा स्पष्ट पार्नुहोस्।
अथवा अग्नेली परिवारको परिचय र विशेषता उल्लेख गर्नुहोस्।

समूह ग

३ x १२ = ३६

- भाषिका निर्धारण र पहिचानका प्रमुख आधारहरूको विवेचना गर्नुहोस्।
- नेपाली भाषाको मानकीकरणका दिशामा भएका प्रयासहरूको समीक्षा गर्नुहोस्।
- रूपान्तरण व्याकरणका मूलभूत मान्यताहरूको चर्चा गर्नुहोस्। अथवा
ध्वनि अवयवहरूको सचित्र वर्णन गर्नुहोस्।

समूह क

सर्वोपयुक्त उत्तरमा रेजा ( ) चिन्ह लगाउनुहोस्

- गणितीय परिभाषाबाट भाषालाई परिभाषित गर्न विद्वान् को हुन् ?
 क. सपिर ख. सस्युर ग. चम्स्की घ. रविन्स
- भाषा विज्ञानको विशिष्ट पक्ष के हो ?
 क. विभिन्न भाषा सिकाउने क्षमता ख. शुद्ध लेखन सिकाउने क्षमता
 ग. ध्वनिको सूक्ष्म वर्णन घ. मितव्ययिता
- भाषाविज्ञानको परिधीय क्षेत्र कुन हो ?
 क. शैली ख. अर्थ ग. रूप घ. वर्ण
- कम्प्युटर भाषाविज्ञानको मुख्य काम के हो ?
 क. नियम निर्धारण ख. अनुवाद ग. व्यतिरेककी विश्लेषण घ. भाषा शिक्षण
- क्लिक ध्वनिको आरम्भक कुन हो ?
 क. फोक्सो ख. स्वरयन्त्र मुख ग. हनुमूल घ. घोट्रो
- रिक्त रूपको उदाहरण कुन हो ?
 क. गयो ख. बनोट ग. मुखिया घ. गुरुडासेनी
- व्युत्पादन र रूपायनमा पाइने मौलिक भिन्नता के हो ?
 क. सर्गबद्धता ख. वर्गपरिवर्तन
 ग. अर्थतत्वको सुरक्षा घ. शब्द रचना
- बहुल रचना प्रक्रिया कहाँ घटित भएको देख्न सकिन्छ ?

- क. भयो ख. नकटो ग. चाल घ. किश्रो
९. सङ्कथनको उपयुक्त परिभाषा कुन हुन सक्छ ?
- क. कथ्य अभिव्यक्ति
ख. आदि, मध्य र अन्त्य भएको रचना
ग. अभिव्यक्तिको वैचारिक सिलसिला
घ. सम्बद्धक र सम्बन्धयुक्त सिङ्गो अभिव्यक्ति।

10. बाह्य तहमा सञ्चालन भएको उदाहरण कुन हो ?	क. भाइलाई श्यामले किताब दियो ख. हरि मलाई प्रथम हुन्छ भन्ने थाहा थियो ग. संविधान निर्धारित समयमा पनि नबने सङ्कट आउँछ घ. तिमी छिटो जाऊ घर
11. 'बाजु भ आएपछि क्याम्पस जान्छु' भन्ने वाक्यका पदावली सञ्चालनमा कस्तो प्रतिबन्धन पाइन्छ ?	क. जटिल नाम पदावली प्रतिबन्धन ख. संयुक्त संरचना प्रतिबन्धन ग. तोडेश्य वाक्य प्रतिबन्धन घ. विशिष्टीकृत उद्देश्य प्रतिबन्धन
12. आश्रय भनेको के हो ?	क. तर ख. यदि ग. भन्ने घ. तापनि
13. चम्की कस्ता भाषा वैज्ञानिक हुन् ?	क. अनुभववादी ख. व्यवहारवादी ग. मनोवादी घ. समाजवादी
14. सङ्केत त्रिकोणमा कुन कुरा पर्दैन ?	क. बोध ख. शब्द ग. प्रसङ्ग घ. वस्तु
15. साङ्केतिक भाषाका वर्णलाई अङ्ग्रेजीमा के भनिन्छ ?	क. फोनेम ख. मर्फिम ग. सेरिम घ. चेरिम
16. खडिया भाषा कुन परिवारअन्तर्गत पर्दछ ?	क. भारोपेली ख. भोटचिनियाँ ग. अग्नेली घ. द्रविड

नेपाली गद्य र नाटक (नेपा.शि. ५१७) ०६६

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् समूह ख

६X६=४८

- नेपाली कथाका प्रयोगवादी धाराका प्रमुख उपलब्धिहरू केके हुन ? उल्लेख गर्नुहोस्।
- गुरुप्रसाद मैनाली वातावरणका असाधारण चित्रकार हुन्, पुष्टि गर्नुहोस्।
- त्यसरी बाँचेको छ, त्यसरी नै कथाको वस्तुता के हो ? पहिचान गर्नुहोस्। अथवा
नेपाली कथाका उत्तरवर्ती चरणका प्रवृत्तिहरू केके हुन् ? चर्चा गर्नुहोस्।
- अलिखित उपन्यासमा प्रयुक्त स्वरकल्पनाबारे उल्लेख गर्नुहोस्।
- असमय अमौसम नाटकको मूल विचारप्रति टिप्पणी प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- हामी वसन्त खोजिरहेछौं एकाङ्कीको सन्दर्भगत अर्थ पहिल्याउनुहोस्। अथवा
इतिहासको पदचाप निबन्धको भाषाशैली कस्तो रहेको छ ? विवेचना गर्नुहोस्।
- निबन्धकार भैरव अर्यालका निबन्धगत प्रवृत्तिहरूको चर्चा गर्नुहोस्।
- समय निबन्धको केन्द्रीय भाव के हो प्रस्तुत गर्नुहोस्। अथवा
सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस्

एक दिन त्यस्तो दिन पनि आउँछ। नेपालको पूरा उन्नति हुन्छ। उन्नतिरति लक्ष्मिरहेको हुन्छ।

९. सालीको बालात्कृत औसु कथाका पृष्ठभूमिमा पारिजातका प्रवृत्तिहरू निर्धारण गर्नुहोस्। अथवा लङ्काको साथी उपन्यासमा अन्तरनिहित व्यङ्ग्यधेतबारे प्रकाश पार्नुहोस्।

१०. भीमसेनको अन्त्य नाटकको नाटकीय द्वन्द्वको विवेचना गर्नुहोस्।

११. निबन्धगत, विषय, शैली र प्रयोगका आलोकमा निबन्धकार शंकर लामिछानेका निबन्धगत प्रवृत्तिहरूको विश्लेषण गर्नुहोस्।

समूह "क"

16

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्। सर्वोपयुक्त उत्तरमा (✓) रेखा चिह्न लगाउनुहोस्।

1. 'बीस मिनेटमा' पढ्न सकिने कुनै पनि सङ्क्षिप्त आकारको गद्य लेखन नै कथा हो' यो कसको भनाइ हो ? क. एच.जी.बेल्ल ग. एडगर एलेन पो	ख. बेन्डरम्याथ्युज घ. जे. डब्लु लीन
2. कथाको परिवेशका रूपमा सामाजिक - सांस्कृतिक र आर्थिक पक्ष महत्त्वपूर्ण रहेको कथा कुन हो ? क. सिंगारी बाखी ग. आमा ! जानुहोस्।	ख. परालको आगो घ. बगशालामा बुद्ध
3. रुचि क्षेत्रका आधारमा कथाको वर्गीकरण भित्र कुन कुरा पर्दछ ? क. स्वच्छन्दतावादी कथा ग. प्रयोगवादी कथा	ख. चरित्रप्रधान कथा घ. प्रगतिवादी कथा
4. 'श्वैतभैरवी' कथाको मूल कथा के हो ? क. यौनलाई चलायमान ठान्नु ग. यौनलाई संयमित तुल्याउनु	ख. जीवनलाई प्रकृतिमा खोज्नु घ. जीवनलाई क्षणिक ठान्नु
5. मौलिकताले प्रदीप्त पहिलो मौलिक औपन्यासिक कृति कुन हो ? क. महेन्द्रप्रभा ख. नरेन्द्रमोहनी ग. चन्द्रकला घ. डा.सूर्यप्रसाद	
6. 'भ्रमर' उपन्यास कुन दृष्टिले महत्त्वपूर्ण मानिन्छ ? क. स्वच्छन्दतावादी भावधारा ग. प्रयोगवादी भावधारा	ख. आदर्शोन्मुख यथार्थवादी भावधारा घ. प्रगतिवादी भावधारा
7. अतिथथार्थवादी प्रवृत्तिभित्र कुन कुरा पर्दैन ? क. अमूर्त लेखन ग. ईश्वरीयसत्ता प्रति अविश्वास	ख. स्वचालित लेखन घ. सत्ता प्राप्ति तथा सत्तालिप्सा
8. 'अलिखित' उपन्यासको 'दोरहन्तल पोखरी' कुन कुराको प्रतीक हो ? क. चेतनप्रवाह ख. स्वैरकल्याण ग. गरीबी घ. द्रव्यपिचारी	
9. नाटकसम्बन्धी एरिस्टोटलको मत कुन हो ? क. जीवनको अनुकरण र अभिनेयात्मकता ग. विभिन्न अवस्थाको अनुकरण	ख. तीनवटै लोकको अनुकरण घ. काव्यको सर्वगुण संयुक्त खेल

१०. नाटकमा बीजको विकास कसरी हुन्छ ?

क. आरम्भमा सानो देखिने र क्रमश विस्तृत हुँदै जाने। ख. प्रसङ्गवस आरम्भ हुने र अन्तसम्म रहने
ग. प्रसङ्गवस आरम्भ हुने र बीचैमा अन्तहुने घ. फलप्राप्तिका लागि विभिन्न उपायहरू अपनाइने।

११. गोपालप्रसाद रिसालको मूल नाट्य प्रवृत्ति कुन हो ?

क. समस्यामूलकता ख. प्रेमको रोमाञ्चकता ग. रहस्यमयता घ. आदमृतिकला

१२. लक्ष्यहीन एकाङ्कीले कुन कुराको अभिव्यक्ति दिएको छ ?

- क. प्रस्तुतिमा नवीनता ख. निराशावादी जीवनदृष्टि ग. प्रयोगधर्मिताघ. अकथा नाटक सिर्जना
१३. हामी बसन्त खोजिरहेछौं एकाङ्कीमा सुकेको फूल केको प्रतीक हो ?
- क. भीमो आशा ख. त्रासद् घटना ग. आनन्ददायी स्वतन्त्रता घ. सङ्घर्षको यात्रा
१४. विकीर्ण चिन्तनको समग्र प्रस्तुतीकरण नै निबन्ध हो भन्ने विद्वान को हुन् ?
- क. डा. जोन्सन ख. फ्रान्सिस वेकन ग. रबर्ट लिन्ड घ. ह्युवाकार
१५. शंकर लामिछानेको निबन्धगत मूल प्रवृत्ति कुन हो ?
- क. हार्दिकता ख. बौदिकता ग. अमूर्तता घ. व्यङ्ग्यात्मकता
१६. हिन्दू र प्रिसेली मिथकीय प्रयोग भएको निबन्ध कुन हो ?
- क. वरुणको रगत ख. नमस्ते ग. इतिहासको पदचाप घ. समय

नेपाली कविता, काव्य र समालोचना (नेपा. शि. ५१८) ०६६

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस। समूह ख

१. आधुनिक नेपाली कविताको प्रयोगवादी धारका प्रमुख विशेषताहरूको चर्चा गर्नुहोस।
२. ज्वरशमना प्रकृति कविताको केन्द्रीयतामा लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाका प्रवृत्तिहरू निर्धारण गर्नुहोस
अथवा देवकोटाका निमित्त कविता वर्षाको भेल हो पुष्टि गर्नुहोस।
३. संप्रसंग व्याख्या गर्नुहोस :
- मेरो सच्चा सुख छ दिनहुँ वयै नयाँ सिर्जनामा
आफैलाई पनि सृजनको सोखमा बिसर्नामा।
४. मिथकीय प्रयोगका दृष्टिले नरसिंह अवतार काव्यको समीक्षा गर्नुहोस।
५. उर्वशी र अर्जुनका बीचको अन्तरद्वन्द्व स्पष्ट पार्नुहोस।
६. व्यञ्जना शक्तिको सौदाहरण परिचय दिनुहोस।

अथवा

वीर रसको उदाहरणसहित परिचयदिनुहोस।

७. अस्तित्ववाद र विसंगतिवादका शक्ति र सीमाहरू निर्धारण गर्नुहोस।

अथवा

समालोचक यदुनाथ खनाल र वासुदेव त्रिपाठीका प्रवृत्तिगत विशेषताहरू लेख्नुहोस।

८. समाजपरक समालोचना प्रणालीका प्रमुख मान्यताहरूको निर्धारण गर्नुहोस।

खण्ड ग

३६

९. पूर्वीय महाकाव्य सिद्धान्तका आलोकमा शाकुन्तल महाकाव्यको मूल्यांकन गर्नुहोस।
१०. नाट्यकाव्य तत्वका आधारमाक अश्वत्थामा नाट्यकाव्यको समीक्षा गर्नुहोस।
११. नेपाली समालोचनामा उत्तर आधुनिकतावादको प्रयोगको स्थिति के कस्तो छ ? चर्चा गर्नुहोस।
अथवा रससूत्रको व्याख्यासम्बन्धी विभिन्न मत मतान्तरहरूको समीक्षा गर्नुहोस।

खण्ड क

१६

सर्वोपयुक्त उत्तरमा रेजा ( ) चिन्ह लगाउनुहोस।

१. माध्यमिक कालीन नेपाली कविताको टडकारो अभिलक्षण को हो ?

क. लेखोट युग पार गरी छापाखान युगमा प्रवेश गर्नु

ख. लेखन तथा मुद्रणका दृष्टिले महत्पूर्ण काम हुनु।

ग. हिन्दी, उर्दू र फारसी भाषामा कविता सिर्जना गरिनु।

घ. मोतीमण्डलीको गठन हुनु।

२. भानुभक्तको सरलता, लेखनाथको परिष्कार र देवकोटाको भावोन्मेषको एकीकृत त्रिवेणी भन्न सकिने कवि को हुन् ?

क. भूपि शेरचना ख. गोपाल प्रसाद रिमाल ग. माधव चिमिरे घ. बालकृष्ण सम

३. ज्वरशमना प्रकृति कवितामा अभिव्यक्त आन्तरिक ज्वर कुन हो ?

- क. भौतिक प्राकृतिक सन्तप्त गर्मी ख. मानवीय शारीरिक जैविक उष्णता
ग. सांसारिक क्षुद्रता, दैन्य रउत्पीडन घ. सांसासरिक रापताप
४. मिथकीय प्रयोगका दृष्टिले शक्तिशाली मानिने काव्य कुन हो ?
क मानव ख. नरसिंह अवता
ग. आगो र पानी घ. उर्वशी
५. आधुनिक नेपाली कविताको स्वच्छन्दतावादी प्रगतिवादी धाराको निर्माणमा विशेष योगदा रहेको पत्रिका कुन हो ?
क. युगवाणी ख. शारदा ग. प्रगति घ. इन्द्रेणी
६. शाकुन्तल महाकाव्यको मूल प्रतिपाद्य के हो ?
क. रोमान्टिक कविका रुपमा वर्तमानप्रति असन्तुष्टि र अतीतप्रति आकर्षित रहनु
ख. पूर्वीय प्राचीन आर्य अतीतको महिमा गान गर्नु
ग. कालिदासको नाट्य सामग्रीलाई महाकाव्यको स्वरुप प्रदान गर्नु
घ. व्यास र कालिदासका काव्य खनिजलाई आफ्नो प्रतिभाद्वारा नवरुप दिनु।
७. अश्वत्थामा नाट्य काव्यले प्रदान गर्ने सन्देश के हो ?
क. समाजमा प्रचलित मानवीय विश्वासहरुको सारसमष्टि
ख. कवि स्वययम्को मानवीय भावना र मानसिक यात्रा
ग. कविको आत्मचेतना र युद्धोत्तर आत्याधुनिक चेतनाको समन्वय
घ. मानवताको रक्षाका निमित्त गरिएको साहित्यिक सत्प्रयास
८. पश्चिमीसमालोचकका क्षेत्रमा सर्वप्रथम विनिर्माण शब्दको प्रयोग कसले गरेका हुन् ?
क. गोराल्ड ग्राफ ख. डेरिडा ग. पिटरवर्गर घ. फ्रेडरिक जेमेसन
९. पाश्चात्य साहित्यमा सर्वप्रथम विसंगतिवादका जन्मदाता भनेर कसलाई चिनिन्छ ?
क. जाँ पाल सार्त्र ख. अल्बर्ट कामु ग. किर्केगार्ड घ. एभाइल जाँला
१०. पूर्वीय मान्यताअनुसार महाकाव्यमा कुन कुन रसलाई अङ्गीरस मानिएको छ ?
क. शृङ्गार, शान्त र करुण ख. शान्त वीर र भयावह
ग. शृङ्गार, शान्त र वीर घ. करुण, हास्य र रौद्र
११. घृणा कुन रसको स्थायी भाव हो ?
क. शृङ्गार ख. वीभत्स ग. शान्त घ. रौद्र
१२. ध्वनिवाद प्रवर्तक आचार्य को हुन् ?
क. आनन्दवर्धन ख. दण्डी ग. भावह घ. विश्नाथ
१३. यथार्थवादले कुन कुरामा जोड दिन्छ ?
क. सामाजिक वस्तुपरक अभिव्यक्तिमा ख. भावुक लेखन र काल्पनिक सत्यापनमा
ग. वैयक्तिक रुचि अरुचि र धारणामा घ. विश्वव्यापी मूल्य र मान्यतामा
१४. क्षेत्रीको छोरो यो पाउ छुन्छ धिनले हुँदैन मानिस ठूलो दिनले हुन्छ जातले हुँदैन। यस पक्तिमा कुन अलंकार परेको छ ?
क. अर्थान्तरन्यास ख. तुल्ययोगिता ग. विरोधाभाव घ. व्यतिरेक
१५. पाश्चात्य समालोचनाको सैद्धान्तिक परम्परा समालोचनात्मक कृतिका लेखक को हुन् ?
क. दयाराम श्रेष्ठ ख. ठाकुर पराजुली ग. वासुदेव त्रिपाठी घ. यदुनाथ खनाल
१६. टाक्सिएको नेपाली कविता शीर्षकको समालोचना लेख्ने व्यक्ति को हुन् ?
क. रामकृष्ण शर्मा ख. यदुनाथ खनाल
ग. सूर्यविक्रम ज्ञवाली घ. बाबुराम आचार्य।

ALL THE QUESTIONS PAPERS 2067

M.ED. FIRST YEAR

1. Compulsory subjects

Foundations of Education (Ed.Psy.501)

Master Level /I Year/EDUCATION

Foundations of Education (Ed. 512)

Group "A"

16

Attempt ALL the questions.

Tick ( ) the best answers.

1. The philosophy comprising the Ionic, Pythagorean; Eclectic and Atomistic School was under

- a. Cosmocentric period
- b. Anthropocentric period
- c. Theocentric period
- d. Modern period

2. The philosophy extending from the sixth century before Christ to the sixth century of the Christian era is

- a. Patristic philosophy
- b. Greek philosophy
- c. Medieval philosophy
- d. Modern philosophy

3. Education

explains the values related to truth, reality and goodness

speculates and point out the reality

implies values on the life of man

shown problems related to society, man, God and universe

4. Study about the existence of God; his nature; monotheism or polytheism and their proofs is under

- a. Metaphysics regarding soul
- b. Science of universe
- c. Science of creation
- d. Theology

5. The method of ethics which consciously attempts to maximize its own pleasures is

- a. Hedonism
- b. Holism
- c. Perfectionism
- d. Skepticism

6. Identify the role of teacher according to progressivism

- a. the teacher's role is not to advice but to direct
- b. the teacher works with the children for mutually agreeable ends
- c. the teacher is the sole source of authority
- d. the teacher cannot guide and coordinate but teach

7. The study of structure of experience is the field of

- a. ontology
- b. epistemology
- c. phenomenology
- d. cosmology

8. Collaborative learning and the zone of proximal development is the special feature of

- a. behaviourism
- b. constructivism
- c. phenomenolism
- d. existentialism

9. An analysis of the sociological process involved in the educational institution is the area of

- a. sociology of education
- b. sociology
- c. educational sociology
- d. education

10. According to conflict theory of Marx; the reason of conflict between Bourgeoisie and Proletariat is
- a. class formation
b. class struggle
c. surplus value
d. fixed value
11. "Meanings are shaped through an interpretive process used by the individual in dealing with the things he or she encounters." This opinion is based on
- a. functionalist theory
b. conflict theory
c. equilibrium theory
d. symbolic interaction theory
12. Social conflict is ubiquitous in a dynamic society, which of the following conflict may not be the example of social conflict in society
- a. conflict with system and mechanism
b. conflict with a person
c. inter group conflict
d. interpersonal conflict
13. According to Karl Marx, slavery; estate and caste are the causes to form the shape of social stratification and they falls under
- a. status group
b. class formation
c. objective vs. subjective criteria
d. continuous vs. discrete variables
14. Identify the consequences of social stratification
- a. social recognition
b. norms and sanctions
c. institutional pattern of conduct
d. external effect of stratifications
15. The development of Neanderthal Person and Mousterian culture is the cultural pattern of
- a. lower palaeolithic- age
b. upper palaeolithic age
c. neutral palaeolithic age
d. middle palaeolithic age
16. Which of the following is not the process of cultural transmission
- a. industrialization
b. expected goal
c. force
d. power

Master Level /I Year/EDUCATION
Foundations of Education (Ed. 512)
 Attempt ALL the questions.

Full Marks: 100
 Time: 4 hrs.

Group "B"

8x6=48

1. Explain the relationship between education and philosophy with examples.
2. Explain the philosophical premises of post modernism:
OR
Explain the role of teacher and student in progressive education system.
3. State the main theories of Uygotsky's constructivism and any one of them.
4. Explain the role of students and teachers in Buddhist education system.

5. Describe the main aspects (theme) of Marxist conflict theory of social development.

6. Explain the different processes of social change.

OR

Explain the role of teacher and student movement in education development.

7. Analyse the concept of nationalistic movement of education in the context of Nepal.

8. Describe the similarities of SAARC educational objectives.

OR

Explain the curriculum formation and implementation process of progressive education system.

Group "C"

3x.12=36

9. Explain the educational implications of existential philosophy in Nepalese context.

10. What is social stratification? Explain consensus versus conflict theory of social stratification.

11. Explain different approaches of comparative education with its importance's.

Compare and contrast
and USA.

and structure of China

Master Level / I Year

Attempt ALL the

1. To which
related?

a. B

c. T

2. W

- a. Empiricism
 c. Humanism
- b. Rationalism
 d. Constructivism
7. The ability of "decentration" is observed at first in the stage of
 a. sensory motor
 c. concrete operational
- b. preoperational
 d. formal operational
8. Logical capacity of an individual is considered as .....
- a. MKO
 b. 2PD
 c. scaffolding
 d. cultural tools

Master Level /I Year/EDUCATION

Full Marks: 50

Educational Psychology (ED. 513)

Time: 3 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

5x6=30

- Point out the major characteristics of puberty along with their educational implications.
- Explain the issue of nature and nurture in human development.
- Describe the meaning, cause and treatment of psycho-socio paths.
OR
Explain the psychoanalytic approach of psychotherapy.
- Clarify the meaning and function of counselling.
OR
Explain the need and importance of personal guidance.
- Describe the process of learning according to social constructivist theory.

Group "C"

12

- Describe the different experiments of Edward Chance Tolman on learning and also point out the distinctive features of this theory.

TRIBHUVAN UNIVERSITY

2067

Master Level /I Year/EDUCATION

Curriculum Planning and Practices (ED.514)

Group "A",

8

Attempt ALL the questions.

Tick (✓) the best answers.

- If curriculum refers to the planning endeavours that take place prior to instructional teaching can be considered as
- the behaviour of the teacher
  - the behaviour of the learner
  - the behaviour of the administrative personnel
  - the teacher learner interaction situation

What is a limitation of dynamic models of curriculum development?

- Neglect democratic process of curriculum development process
- More rigid and logical
- More hypothetical
- Do not represent the needs and interests of particular context

Autocratic system is responsible for decision making whether or not to engage in particular activities

EDUCATION

Educational Psychology (ED. 513)

Group "A",

the educational objectives

OR

- b. processing relevant information to generate new knowledge
  - c. continuing current behaviour for further use
  - d. setting goals and strategies to complete a task
4. Which of the following process is responsible for selecting the best option among alternatives that initially appear equal?
- a. Problem solving
  - b. Decision making
  - c. Investigating
  - d. Experimenting
5. Curriculum design refers to
- a. the relationship between / among two or more subject taught at the same grade
  - b. the arrangement of the major elements of curriculum
  - c. the vertical and horizontal organization of content
  - d. the systematic continuation of major elements of curriculum
6. Which of the following design does give more emphasis on mnemonic skills?
- a. Subject design
  - b. Process design
  - c. Life situation design
  - d. Reconstructionist design
7. Which of the following design does attempt to solve the problem of fragmentation and compartmentalization of knowledge without destroying the subject boundaries?
- a. Broadfield design
  - b. Life situation design
  - c. Correlation design
  - d. Core design
8. Collaborative efforts and channels of communication play vital role to offer change particularly in
- a. rational-empirical strategies
  - b. empirical-re-educative strategies
  - c. normative-re-educative strategies
  - d. power-coercive strategies

Master Level / I Year / EDUCATION

Curriculum Planning and Practices (ED.514)

Full Marks: 50

Time: 3 hrs.

Attempt ALL the questions.

Group "B"

5x6=30

1. You have studied different concepts of curriculum. Which of the notion is considered as the broader concept of curriculum? Why? Justify your argument.
2. List out the six levels of New Taxonomy and explain any two of them.
3. Child centred curriculum is planned to counteract the limitations of subject-centered curriculum. How does it attempt to solve these limitations?
4. List out the different strategies of curriculum change? Which one is the best to offer change in Nepalese context? Why? Explain in your own words.

OR

How is normative-re-educative strategies used to offer desired change in education system? Discuss.

5. Define curriculum dissemination and introduce the shifting centers model of curriculum dissemination in brief.

OR

What are the major problems of curriculum implementation? Explain.

Group "C"

3x12=36

6. Walker model argues that curriculum developers can commence curriculum development process from any step and they can proceed in any order. How is it possible? Describe.

2068 Back Paper Exam

TRIBHUVAN UNIVERSITY

2067 (II)

Master Level /I Year/EDUCATION

Foundations of Education (Ed.Psy.501)

Attempt ALL the questions.

Group "B"

8x6=48

1. Explain the main approaches used in studying philosophy.
2. Describe the aims of education according to existentialism.
3. Compare and contrast the nature of knowledge between Hindu and Buddhist philosophy.
4. Sketch the origin and development of sociology of education.
5. Explain with examples, the basic characteristics of social stratification.
6. Show the main trends of the movement of education shifted from religion to nationalism.
7. What is social mobility? Examine the relationship between educational factor and social mobility.
8. Interrelate the problems of curriculum faced by India.

Group "C"

3x12=36

9. Critically explain the role of state in shaping an education system.
10. Compare and contrast the level wise goals of education between China and Japan.

OR

- Discuss the access of higher education in the context of Japan.
11. Discuss the trends of education development in Nepal from ancient to modern periods.

TRIBHUVAN UNIVERSITY

2067 (II)

Master Level /I Year/EDUCATION

Psychology in the Classroom (ED.Psy.502)

Attempt ALL the questions.

Full Marks: 50

Time: 3 hrs.

Group 'B'

30

1. Describe the emotional characteristics of an adolescent and point out its educational implications.
2. Explain the cognitive approach of human development according

1 "Curriculum is a plan for learning." Critically examine this statement. Select a topic of your interest for teaching in any grade Write its objectives and teaching strategies.

Briefly discuss the strengths and curriculum based on life. situation,

Explain briefly the major components of curriculum input.

What should be the medium of instruction at primary school education (Nepali, English or mother tongue)? Justify your opinion.

Illustrate three major challenges in curriculum development process in Nepal.

Curriculum Planning and Practices (ED.503)

Group "A"

8

Attempt ALL the questions.

Tick the best answers.

- "Monolithic or Diversities of courses" is concerned with
  - uniform or varied mode of evaluation
  - uniform or varied mode of instruction
  - uniform or varied curriculum throughout the country
  - uniform or varied types of management of education
- What is the major source of subject based curriculum design?
  - adult life
  - society
  - organized knowledge
  - child
- If you find a classroom in which students are fully engaged in different activities and teacher only guiding them, which teaching learning strategy does it represent?
  - democratic strategy
  - permissive strategy
  - autocratic strategy
  - interactive strategy
- Which curriculum design combines two or more related subjects into a single field of study?
  - activity based curriculum
  - core curriculum
  - broad field curriculum
  - curriculum based on life situation
- Curriculum content becomes valid when
  - it reflects the contemporary scientific knowledge
  - it is adaptable to student's experiences
  - it is favoured by the curriculum experts
  - it matches to student interest
- According to the National Curriculum Framework (NCF) 2007 with one is the objective of early childhood education?
  - produce trained human resource
  - develop health habit
  - develop positive attitude toward democratic values and norms, and nationality
  - develop linguistic ability such as listening, speaking, reading and writing.
- Which statement explains the meaning of objectives?